

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

**KLAGE FRA A OG B, PÅ DOMMERFULLMEKTIG C, X TINGRETT.
SAK NR 60/03.**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 8. mars 2004 truffet vedtak i ovennevnte klagesak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen og Wenche Frogn Sellæg.

Ved brev 19. november 2003 har A og B inngitt klage på dommerfullmektig C, X tingrett. Klagen er forelagt dommerfullmektigen til uttalelse, samtidig som embetsleder er orientert. Embetsleder har opplyst at dommerfullmektigen fratradte tjenesten 30. november 2003. Begge har avgitt uttalelse.

Saksforholdet synes i korthet å være følgende:

Klagerens tidligere firma gikk konkurs i 2001, og boet (nr -----) er under behandling ved X skifterett. Dette boet er foreløpig ikke avsluttet, idet man ifølge sorenskriveren avventer utfallet av to andre saker som er under behandling og hvor også klagerne er parter. Det gjelder sivil sak nr ----- mellom D sparebank og klagerne, samt sak -----, omstøtelsessak reist av konkursboet mot klagerne. I sak ----- avsa X tingrett ved dommerfullmektig C dom 30. juli 2003. Etter at dom var avsagt ble det foretatt retting i domsslutningen. Dommen er påanket til Y lagmannsrett. Omstøtelsessaken er foreløpig ikke tatt opp til avgjørelse i tingretten.

Klagerne har i det vesentlige anført følgende:

I sak ----- har dommerfullmektigen den 8. oktober 2003 foretatt en retting av domsslutningen i strid med tvistemålslovens bestemmelser. Dette har hun gjort uten å følge lovens påbud om å kreve tilbake alle utskrifter som er utlevert for retting, jf tvistemålsloven § 158 annet ledd. Videre har hun unnlatt å forkynne dommen på nytt i rettet stand, jf § 158 tredje ledd jf § 154. Hennes rettsstridige handlemåte med retting av dommen, har ført til at namsmannen har begjært en urettmessig utleggsforretning i klagerens eiendommer.

Klagen gjelder også bobestyrers og tingrettens behandling i tilknytning til omstøtelsessaken, der stevning ble inngitt av konkursboet i juni 2002. I april 2003 etterlyste klagerens advokat en avgjørelse i anledning tidligere begjæring om avvisning. Denne avgjørelsen ble siste gang etterlyst av advokaten deres ved brev 15. desember 2003. Klagerne har rettet flere henvendelser til sorenskriveren, hvor de påklaget at de ikke fikk svar på sine henvendelser til hans kontor. De ble lovet tilbakemelding i løpet av få dager, noe de aldri fikk. I denne saken hadde for øvrig dommerfullmektigen skrevet et brev til bobestyrer i mars 2003 og anmodet ham om å trekke tilbake stevningen. Intet er skjedd, og dette er heller ikke fulgt opp av dommerfullmektigen.

Dommerfullmektigen behandler også konkursboet. Det burde vært avvirket for lenge siden.

Klagerne føler seg direkte overkjørt av dommerfullmektigen, og sorenskriveren har ikke gjort noe for å ”stoppe hennes rettsstridige handlemåte” mot klagerne. Klagerne opplever at den behandlingen de har fått fra ansatte ved X tingrett er direkte uforenlig med minstekravet til forsvarlig utførelse av embetsfunksjoner ved en domstol.

Innklagede har i hovedsak uttalt følgende:

Dommen i sak ----- måtte rettes fordi hun hadde glemt å sette oppfyllelsesfrist for hovedkravet i domsslutningen. Retting ble foretatt i medhold av tvistemålsloven § 156. Saken var på dette tidspunkt ikke oversendt lagmannsretten, og dommen i rettet stand ble forkynt for klagerne ved deres prosessfullmektig. Advokaten vedtok forkynnelse allerede neste dag.

Når det gjelder omstøtelsessaken, sak -----, fikk dommerfullmektigen tildelt denne saken i begynnelsen av mars 2003. Årsaken til at hun ikke har tatt stilling til advokatens avvisningsbegjæring, skyldes at hun ikke har hatt tid da hun har vært opptatt med andre saker ved domstolen.

Embetsleder opplyser følgende:

Når det gjelder konkurssaken, er denne ikke avsluttet i påvente av de to øvrige saker.

Anken i saken mellom klagerne og D sparebank ble oversendt til lagmannsretten i oktober 2003. Spørsmålet om dommerfullmektigens fremgangsmåte ved retting av domsslutningen er et rettslig/prosessuelt spørsmål, som det tilligger lagmannsretten – ikke tilsynsutvalget – å ta stilling til.

Hva angår omstøtelsessaken, erkjennes at det kan være grunn til å reise spørsmål om mangelfull/sendrektig saksforberedelse/-behandling. Dette blir i så fall sorenskriverens ansvar.

Generelt bemerkes at saksbehandlingstiden for sivile saker ved embetet er langt over den normerte. Med nåværende ressurser er det heller ikke grunn til å tro at den blir bedre innen overskuelig fremtid, snarere tvert i mot. Dette er Domstoladministrasjonen kjent med.

For øvrig vil retten nå se nærmere på omstøtelsessaken, sammenholdt med konkurssaken.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Ingen av partene har bedt om å møte for å forklare seg muntlig for utvalget, jf domstolloven § 238 annet ledd. Dette anses heller ikke nødvendig av hensyn til sakens opplysning.

Innledningsvis bemerkes at utvalget kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd. Imidlertid faller det utenfor utvalgets kompetanse å vurdere ”forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”, jf § 236 fjerde ledd. Dette betyr at dersom et forhold kan

brukes som grunnlag for kjæremål eller anke til høyere domstol, kan utvalget ikke prøve dette.

Den del av klagen som gjelder spørsmålet om dommerfullmektigens retting av domsslutningen og senere fremgangsmåte var i strid med loven, kan etter dette ikke prøves av utvalget. Det måtte eventuelt påberopes overfor lagmannsretten i tilknytning til ankesaken, dersom man skulle mene at det var grunnlag for det.

Utvalget har imidlertid full kompetanse når det gjelder den del av klagen som gjelder sen saksbehandling og påstått kritikkverdig dommeradferd i tilknytning til ubesvarte henvendelser m.v.

Under saksbehandlingen har utvalget funnet det nødvendig å innhente samtlige saksdokumenter i sak nr -----, omstøtelsessaken. Det ligger utenfor utvalgets kompetanse å gå inn i de materielle rettslige spørsmål i denne saken, slik at utvalget i det følgende utelukkende konsenterer seg om saksbehandlingen og spørsmålet om det har tatt for lang tid. Om dette spørsmålet vil utvalget bemerke følgende:

Stevning i saken er datert 5. juni 2002. I prosesskrift av 27. november 2002 påsto de saksøkte (klagerne) v/advokat E saken avvist. Da ingen ting skjedde, etterlyste A personlig en reaksjon ved brev 25. februar 2003. Den 3. mars 2003 skrev tingretten til saksøker og anbefalte at søksmålet ble trukket. Tingretten skrev imidlertid et nytt brev allerede den 5. mars 2003. Under henvisning til brevet to dager tidligere, skrev tingretten følgende:

”Ved nærmere ettertanke har retten kommet til at nevnte brev suspenderes. Prosessuelle avgjørelser i tilknytning til ovennevnte sak utstår til sak ----- er avsluttet”.

Advokat E ba i et prosesskrift av 14. mars 2003 om at tingretten nå måtte ta stilling til begjæringen om avvisning ”så snart som mulig”. I brev 30. april 2003 svarte tingretten at den ville ”ta stilling til avvisningsspørsmålet så fort den får anledning, og pga. andre saker har ikke retten hatt anledning til å ta stilling til spørsmålet fra før”.

Advokat E purret på nytt 28. april. Etter dette skjedde det ingen ting, og siste prosesskrift i saken er ny purring fra advokat E 15. desember 2003. Som nevnt innledningsvis er det opplyst at dommerfullmektigen fratrådte sin stilling 30. november 2003.

Utvalget vil generelt bemerke følgende:

Av hensyn til domstolenes anseelse og deres behov for partenes tillit og respekt, er det ønskelig at avgjørelser treffes uten unødvendige forsinkelser. Dette gjelder ikke minst avgjørelser under saksforberedelsen, som i dette tilfellet. I denne saken ville dommeren dessuten kunnet behandle saken på skriftlig grunnlag.

Utvalget er ikke i tvil om at domstolen, og dermed også dommerfullmektigen, har og har hatt en stor saksportefølje som har gjort det vanskelig å være ajour til enhver tid. En viss tidsbruk før en avgjørelse kan tas, må derfor innrømmes i de fleste tilfelle, med mindre det dreier seg om særlig prioriterte saker. Imidlertid er det etter utvalgets oppfatning uakseptabelt at det i denne saken overhodet ikke er skjedd noe, etter dommerfullmektigens brev av 30. april 2003. Utvalget finner det ikke godtgjort at det har foreligget spesielle omstendigheter av noen art i tilknytning til denne saken, som begrunner eller forsvarer at avvisningspåstanden fortsatt sto ubehandlet ved årsskiftet.

Dommerfullmektig C's egen uttalelse om at hun "ikke har hatt tid", uten nærmere begrunnelse, er etter utvalgets syn uakseptabel. Embetsleder synes langt på vei å erkjenne at behandlingstiden i denne saken er utilfredsstillende, jf hans uttalelse i anledning klagen.

Det følger av domstolloven § 236 annet ledd at en dommer som disiplinærtiltak kan gis kritikk eller advarsel, dersom denne forsettlig eller uaktsomt har overtrådt de plikter stillingen medfører, eller for øvrig har opptrådt i strid med god dommerskikk, jf § 236 første ledd. Tilsynsutvalget finner at dommerfullmektig C i denne saken må bebreides at avvsningspåstanden sto ubehandlet da hun sluttet den 30. november 2003, etter at hun ni måneder tidligere hadde lovet å behandle saken så snart som mulig.

Etter en samlet vurdering finner tilsynsutvalget at dommerfullmektig C's sendrektige saksbehandling i dette tilfellet gir grunnlag for kritikk.

For øvrig vil tilsynsutvalget tilføye at embetsleder har et medansvar i saker av denne art. Embetsleder har et overordnet ansvar for saksavviklingen ved embetet, og han eller hun plikter å holde seg orientert om den enkelte dommers arbeidsbyrde og saksavvikling, så langt det er mulig. Særlig må dette gjelde i forhold til embetets dommerfullmektig(er).

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises for så vidt gjelder dommerfullmektigens retting av domsslutningen i sak nr -----.
2. Dommerfullmektig C gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.

* * * * *

Utvalgets vedtak kan ikke påklages etter reglene i forvaltningsloven. Partene i saken kan bringe utvalgets vedtak inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstolloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes sorenskriveren i X tingrett, Domstoladministrasjonen og Justisdepartementet til orientering.